
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Συνέντευξη Τύπου του

Πρωθυπουργού

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

Στην Ένωση Ανταποκριτών
Ξένου Τύπου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ

ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΤΡΙΤΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999

Ε.ΑΝΤΩΝΑΡΟΣ (Πρόεδρος της Ένωσης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου): Κυρίες και κύριοι, η παρουσία του Πρωθυπουργού στα γεύματα, συνεντεύξεις Τύπου της Ένωσης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, κάθε χρονιά, τρίτη η φετινή, μας δίνει μεγάλη χαρά. Τόσο γιατί μας δίνει την ευκαιρία να τον ακούσουμε να κάνει μια συνολική παρουσίαση της κυβερνητικής πολιτικής -και επειδή αυτό βέβαια γίνεται στο τέλος του χρόνου- έναν απολογισμό και μια ματιά μπροστά για τον επόμενο χρόνο.

Η φετινή του παρουσία όμως για όλους εμάς τους δημοσιογράφους, αλλά και τους άλλους παρόντες, τους φίλους μας, οι οποίοι κάθε φορά τιμούν με την παρουσία τους και με την φιλία τους τα γεύματα τα οποία οργανώνουμε.

Η παρουσία του Πρωθυπουργού σήμερα έχει διπλή σημασία, γιατί είναι δύο μέρες μετά από μία σημαντική παρουσία του ιδίου και των συνεργατών του στην Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι, όπου ακόμη και εκείνοι που επικρίνουν τα αποτελέσματα ομολογούν την επιτυχία.

Δεν θέλω να πω παραπάνω, παρά μόνο να καλωσορίσω όλους εσάς ξανά για μια ακόμη φορά που είστε εδώ μαζί μας. Δεν μπορώ βέβαια να προδικάσω το αποτέλεσμα των εκλογών που έρχονται, εγώ σαν δημοσιογράφος, αλλά θα ήθελα να ευχηθώ να έχουμε τον Πρωθυπουργό του χρόνου τέτοια εποχή και πάλι μαζί μας. Κύριε Πρόεδρε έχετε τον λόγο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι, η Ελλάδα που ετοιμάζεται να υποδεχθεί το 2000, είναι μια χώρα που έχει πετύχει στην προσπάθεια της σταθεροποίησης και ανόρθωσης της οικονομίας της. Έχει πετύχει σε βαθμό που την καθιστά πειστικό υποψήφιο για την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Η οικονομία της Ελλάδας, μιας χώρας με μεγάλες δυνατότητες, δεν χαρακτηρίζεται πια από αβεβαιότητα, καθυστερήσεις, αδυναμία προσαρμογής. Χαρακτηρίζεται από τη σύγκλιση με τις επιδόσεις των αναπτυγμένων χωρών και τη δυνατότητα να συμμετέχει στο κέντρο των ευρωπαϊκών και διεθνών οικονομικών εξελίξεων.

Θέλω να τονίσω ότι η αναγνώριση των επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας, η οποία πραγματοποιείται απ' όλους τους διεθνείς οργανισμούς, αλλά και η αυξημένη αίσθηση και αυτοπεποίθηση που έχουν οι Έλληνες ότι υπάρχει μία σημαντική πρόοδος, είναι ένα επίτευγμα όχι μόνο της κυβέρνησης ή μιας παράταξης. Είναι το αποτέλεσμα της προσπάθειας ολόκληρου του ελληνικού λαού.

Πρόκειται για μία προσπάθεια -και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε- που ανοίγει για την Ελλάδα ένα νέο δρόμο, μία προοπτική. Προοπτική προκοπής, θεμέλιο αισιοδοξίας. Είναι η αφετηρία ενός νέου ιστορικού κύκλου για την ελληνική οικονομία, αλλά και για ολόκληρη τη χώρα. Είναι μια αφετηρία αισιοδοξία, θετική.

Ανάλογα είναι τα πράγματα και με την απόφαση να προσδοθεί στην Τουρκία το καθεστώς της υποψήφιας χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με παράλληλη διακήρυξη των συνθηκών, υπό τις οποίες αυτή η υποψηφιότητα, η πορεία της Τουρκίας θα υλοποιηθεί. Η απόφαση αυτή με όλα όσα σημαίνει για την προοπτική εξέλιξης των ελληνοτουρκικών σχέσεων, αλλά και του Κυπριακού, ανοίγει για την Ελλάδα και την Τουρκία νέες προοπτικές.

Προοπτικές που έρχονται να λειτουργήσουν πάνω στο θετικό υπόστρωμα που είχε δημιουργηθεί μεταξύ των δύο λαών, μετά τα τραγικά γεγονότα των σεισμών του Σεπτεμβρίου του 1999. Οι προοπτικές είναι προοπτικές ειρήνης και συνεργασίας. Οι ηγεσίες των δύο χωρών θα πρέπει να τις προχωρήσουν, να τις οδηγήσουν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Να δημιουργήσουν έτσι μία κατάσταση σταθερότητας, συνεργασίας και φιλίας σ' αυτή την περιοχή του κόσμου. Η κυβέρνησή μας θα στρατευθεί στην προσπάθεια αυτή. Το κάνει ήδη. Με τον τρόπο αυτό, κατοχυρώνει αποτελεσματικά τα εθνικά δίκαια και δικαιώματά μας, τα ζωτικά μας συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι, η Ελλάδα σήμερα έχει δεσπόζουσα θέση στην περιοχή. Δεσπόζουσα θέση που οφείλεται στους δημοκρατικούς θεσμούς της, στην ισχυρή οικονομία, στην αποφασιστική συμβολή της για την ειρήνη και τη συνεργασία στην περιοχή. Μετά το Κόσοβο, το Ελσίνκι είναι μία νέα απόδειξη ότι εμείς, η Ελλάδα, δημιουργούμε τις προϋποθέσεις λύσεων και συνεργασίας.

Οτι δείχνουμε το δρόμο προς μία νέα εποχή της ανάπτυξης, της κοινής προσπάθειας, της αυξανόμενης ευημερίας. Οτι δείχνουμε ένα δρόμο μακριά από αντιπαλότητες, χωρίς αντιπαραθέσεις, εχθρότητες. Η Ελλάδα σήμερα είναι μια χώρα που έχει απαλλαχθεί από πολλά από τα βαρίδια που την βάρυναν στο παρελθόν.

Οι Έλληνες μπορούν να βλέπουν το μέλλον με αισιοδοξία. Η Ελλάδα σήμερα είναι μια χώρα δυναμική, που βλέπει το μέλλον θετικά, που βλέπει τη θέση της στο διεθνές σύστημα και στις περιφερειακές ισορροπίες, με μία θετική προσημονή. Και αισθάνεται ότι έχει δημιουργικές δυνατότητες.

Αυτή η θέση της χώρας μέσα στην καινούργια συγκυρία, αυτή η θέση της χώρας στην αρχή του νέου αιώνα, είναι η μεγαλύτερη δικαίωση των μέχρι σήμερα προσπαθειών μας. Σας ευχαριστώ και είμαι έτοιμος για ερωτήσεις.

Ε.ΑΝΤΩΝΑΡΟΣ: Ευχαριστώ τον Πρωθυπουργό. Προχωρούμε τώρα στο σκέλος των ερωτήσεων και απαντήσεων με τη συνηθισμένη τακτική, την οποία ακολουθούμε.

GEREMY GRANT ("REUTERS"): Το "ΒΗΜΑ" πρόσφατα ανακοίνωσε ότι εσείς δώσατε το πράσινο φως στον κ. Παπαντωνίου να διαπραγματευτεί την ανατίμηση της δραχμής, πριν από την είσοδο στην ΟΝΕ. Αληθεύει αυτό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτό δεν είναι ακριβές. Εκείνο το οποίο είναι ακριβές, είναι ότι οι οικονομικές εξελίξεις στον τόπο από τον Μάρτιο του 1998 μέχρι σήμερα, έχουν οδηγήσει σε μία επανεκτίμηση ορισμένων πλευρών της πορείας της Ελλάδας για ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Όπως ξέρουμε όλοι, όταν γίνουμε μέλη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, θα πρέπει τα επιτόκιά μας να είναι στο επίπεδο των ευρωπαϊκών επιτοκίων. Όσον αφορά το επιτόκιο στη διατραπεζική αγορά χρήματος, αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα κινείται περίπου στο 9% με 10%, στην Ευρωπαϊκή Ένωση κινείται περίπου στο επίπεδο του 4%.

Η διαφορά είναι μεγάλη. Η προσαρμογή μπορεί να προκαλέσει κάποια θέματα, τα οποία πρέπει να δούμε από πριν. Ξέρετε επίσης ότι υπάρχουν πληθωριστικές πιέσεις. Πληθωριστικές πιέσεις, οι οποίες προήλθαν κυρίως από το γεγονός της ανατίμησης του πετρελαίου.

Μπορεί η μείωση των επιτοκίων -την οποία πρέπει να επιδιώξουμε βαθμιαία- να εντείνει αυτές τις πιέσεις. Χρειαζόμαστε να δούμε αυτό το πρόβλημα και να πάρουμε όλα εκείνα τα κατάλληλα μέτρα, τα οποία θα μας επιτρέψουν να πετύχουμε το στόχο μας γρήγορα, μέσα στο χρονοδιάγραμμα και να αποφύγουμε μετά τους όποιους κλυδωνισμούς ή τις όποιες δυσκολίες.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο συζητούμε με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τα μέλη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, τη δυνατότητα και τη σκοπιμότητα ανατίμησης της δραχμής. Η ανατίμηση αυτή της δραχμής, αν πραγματοποιηθεί, θα έχει ένα σημαντικό όφελος για την ελληνική οικονομία, γιατί θα ενισχύσει τη σταθερότητά της και θα περιορίσει πληθωριστικές επιπτώσεις.

Θα οδηγήσει ταυτόχρονα, ίσως, σε μία μείωση της ανταγωνιστικότητας, η οποία εμείς πιστεύουμε ότι θα είναι περιορισμένη, γιατί ταυτόχρονα υπάρχουν πληθωριστικές πιέσεις και αν αφήσουμε αυτές να εξελιχθούν χωρίς να αντιδράσουμε, η ανταγωνιστικότητα έτσι-κι-αλλιώς-μειώνεται. Βρισκόμαστε στο στάδιο εξέτασης αυτού του θέματος, συζήτησης με όλους τους αρμόδιους και θα πάρουμε τον επόμενο χρόνο, από την 1η Γενάρη και μετά, τις αποφάσεις μας.

Γ.ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ("ΤΑ ΝΕΑ"): Κύριε Πρόεδρε, δεχθήκατε πολλές επικρίσεις για το τμήμα εκείνο της συμφωνίας στο Ελσίνκι που αφορά την παραπομπή στη Χάγη όλων των διαφορών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Ακόμα και στελέχη του Κόμματός σας, σας επέκριναν σοβαρά γι' αυτό το θέμα, επισημαίνοντας ότι είναι ένα ζήτημα που προτέ άλλοτε ελληνική κυβέρνηση δεν δέχθηκε. Τί απαντάτε σ' αυτές τις επικρίσεις;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η παράγραφος των Συμπερασμάτων του Συμβουλίου Κορυφής του Ελσίνκι στο θέμα αυτό είναι απόλυτα θετική για την Ελλάδα. Ποιά ήταν η επιδίωξη της Ελλάδας επί τόσο πολύ καιρό; Επιδίωξή μας ήταν η Τουρκία να μην ζητά έναν γενικόλογο διάλογο, να ζητά να αντιμετωπιστούν αυτές οι διαφορές, όπως τις βλέπει αυτή, από διάφορα όργανα ή διαιτησίες.

Η Τουρκία να μην κρατά όλο το πρόβλημα αυτό των ελληνοτουρκικών σχέσεων σε ασάφεια. Η απάντησή μας εδώ και πολύ καιρό ήταν ότι υπάρχει ένας τρόπος μόνο, η προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έρχεται τώρα και καθορίζει ότι οι διαφορές μεταξύ υποψηφίων χωρών και κρατών-μελών της Ένωσης, λύνονται μέσω του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Αυτό το οποίο επιζητούσαμε το πετύχαμε τώρα.

Πρώτη ένσταση που λέγεται, ότι αναφέρεστε σε «διαφορές». Μα, η σχετική ρύθμιση δεν αφορά την Τουρκία, αφορά όλες τις υποψήφιες χώρες και ως εκ τούτου η διατύπωσή της πρέπει να είναι γενική και να αγκαλιάζει όλες τις πιθανές διαφορές, οι οποίες υπάρχουν μεταξύ υποψηφίων κρατών και κρατών της Ένωσης.

Το δεύτερο σημείο: Λένε ότι «ποιές είναι οι διαφορές αυτές;» Εμείς, έχουμε πει ότι υπάρχει μία διαφορά μόνο, η διαφορά σε σχέση με την υφαλοκρηπίδα. Για μας, δεν υπάρχουν άλλες διαφορές. Για την Τουρκία, βέβαια, μπορεί να υπάρχουν άλλες διαφορές. Η Τουρκία μπορεί να έχει αιτήματα, απαιτήσεις.

Η απάντησή μας και τώρα θα είναι η ίδια που ήταν όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα. Αν έχει απαιτήσεις, αιτήματα, να απευθυνθεί στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και τώρα, σύμφωνα με τη ρύθμιση αυτή, είναι υποχρεωμένη να απευθυνθεί στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Δεν αλλάζει τίποτα. Και αν απευθυνθεί στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης -που δεν πιστεύω ότι πρόκειται να συμβεί αυτό- θα πρέπει να αναγνωρίσει τη δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Ένα τρίτο σημείο είναι ότι δεν προβλέπεται στη σχετική διαδικασία, η άρνηση της χρήσης βίας, η άρνηση των απειλών χρήσης βίας. Μα, αυτό είναι αυτονόητο. Όταν εντάσσεται κάποιος στην ενοποιητική ευρωπαϊκή διαδικασία, από τα πράγματα δεν μπορεί πια να απειλήσει βία, να χρησιμοποιήσει βία.

Δεν έχει παρά να δει κανείς όλη τη μέχρι τώρα ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και ~~δεν θέλω να σας κουράσω με λεπτομερείς αναφορές στις διάφορες συνθήκες και στην αναφορά στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών στην απόφαση του Ελσίνκι. Δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα.~~

Και αν το κάνουν; Γιατί βεβαίως μπορεί να το κάνουν. Αν το κάνουν όμως, τότε επέρχονται οι επιπτώσεις από το γεγονός ότι αυτό δεν είναι νόμιμο, δεν εντάσσεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας και η Ευρωπαϊκή Ένωση επανεξετάζει τη θέση της όποιας υποψήφιας χώρας το κάνει. Αλλά επαναλαμβάνω, δεν υπάρχει παράδειγμα μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο παρελθόν ότι έγινε αυτό.

Και να κλείσω με ένα σημείο το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για μας. Όπως ξέρετε, τρία ήταν τα σημεία που επιδιώξαμε να πετύχουμε τους στόχους μας και τους πετύχαμε απόλυτα.

Το πρώτο σημείο ήταν η αποδέσμευση της επίλυσης του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου από την ενταξιακή διαδικασία. Η επίλυση του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου αποδεσμεύτηκε από την ενταξιακή διαδικασία. Η ενταξιακή διαδικασία προχωρεί και αν ακόμα δεν επιλυθεί το πολιτικό πρόβλημα.

Το δεύτερο ήταν αυτό που ανέφερα, η αναγνώριση ότι οι όποιες διαφορές λύνονται μέσα απ' αυτό το δρόμο του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Και τις όποιες διαφορές όπως τις εξήγησα. Και αυτό αναγνωρίστηκε. Ερχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση και μας δίνει εμάς τη βεβαιότητα, ότι αυτός είναι ο δρόμος.

Το τρίτο σημείο ήταν η αναγνώριση ότι η υποψηφιότητα της Τουρκίας δεν είναι μία εικονική υποψηφιότητα. Δεν είναι όπως το θέλανε ορισμένα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μία υποψηφιότητα η οποία αναγνωρίζεται, διατυμπανίζεται, μπαίνει στο συρτάρι και ανασύρεται από το συρτάρι μετά από 15 ή 20 ή 25 χρόνια, όταν η Τουρκία είναι έτοιμη για την ένταξη και μπορούν να αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις.

Οχι. Από τώρα. Και το από τώρα αφορά τη σύνταξη της εταιρικής συμφωνίας. Από τώρα υπάρχει μία διαδικασία με συγκεκριμένες υποχρεώσεις, δικαιώματα και παρακολούθηση αν εκτελούνται αυτά τα οποία συμφωνούνται, αυτά όπως και σε όλες τις άλλες χώρες. Και εκεί πετύχαμε το στόχο μας.

Αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι το άθροισμα αυτών των τριών σημείων, είναι πολύ πιο σημαντικό από τα τρία σημεία μαζί. Γιατί το άθροισμα των τριών σημείων, η απόφαση του Ελσίνκι δημιουργεί ένα νέο πλαίσιο σχέσεων με την Τουρκία. Δημιουργεί νέες προοπτικές.

Η Τουρκία δεν είναι απ' έξω, δεν είναι στην άκρη. Πρέπει να συμμετάσχει σ' αυτές τις διαδικασίες διαμόρφωσης της Ευρώπης. Με τις αρχές της. Δημοκρατικές: Ανθρώπινα δικαιώματα, λειτουργία της δημοκρατίας. Οικονομικές: Λειτουργία της αγοράς. Κοινωνικές: Μια κοινωνία με περισσότερη δικαιοσύνη.

Τα προβλήματα μπαίνουν σε ένα τελείως διαφορετικό επίπεδο. Και αυτό ανοίγει την προοπτική της συνεργασίας. Και αυτή την προοπτική πρέπει να την εκμεταλλευθούμε, όπως πρέπει να την εκμεταλλευτεί η Τουρκία. Υπάρχουν νέοι δρόμοι τώρα. Είμαστε στην αρχή βέβαια. Είμαστε στο πρώτο μέτρο. Και θα υπάρξουν και αύριο δυσκολίες. Θα υπάρξουν και αύριο τριβές.

Αλλά πιστεύω, ότι η θεώρηση ότι υπάρχουν εδώ δύο κράτη, δύο λαοί, οι οποίοι αντιμάχονται ο ένας τον άλλο, είναι μια θεώρηση που ανήκει στο παρελθόν. Υπάρχουν εδώ δύο λαοί, στους οποίους δίνεται μία προοπτική στην περιοχή αυτή να δημιουργήσουν, να βοηθήσουν την ανάπτυξη και την ευημερία.

Και γι' αυτό θα κλείσω λέγοντας ότι το κέρδος, πέρα απ' αυτό που ανέφερα στο προηγούμενο σημείο, είναι ότι και ο ελληνικός λαός μπορεί να

αισθάνεται μεγαλύτερη ασφάλεια, βεβαιότητα για το μέλλον, καλύτερες προοπτικές. Δεν υπάρχει πια λόγος ανησυχίας. Να μην θεωρήσει κανείς ότι δεν είμαι ακριβής στην έκφρασή μου.

Επαναλαμβάνω, αυτό το κέρδος θα είναι όλο και πιο ορατό και από όσο περνάει ο χρόνος και δουλεύουμε σ' αυτή την κατεύθυνση. Αλλά τώρα μπήκε η βάση. Και αυτή είναι μια στέρεη βάση, γιατί πιστεύω και η Τουρκία θέλει έναν άλλο δρόμο σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εμείς βεβαίως θέλουμε πάντα το δρόμο της ειρήνης. Είχαμε μια στρατηγική ειρήνης και αυτή τη στρατηγική ειρήνης την προωθήσαμε αποφασιστικά.

κ.ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα θέλατε να μας πείτε εάν η ελληνική κυβέρνηση μεσολαβεί το τελευταίο διάστημα σε κομματικό επίπεδο αλλά και σε διπλωματικό, για τη μετάβαση του Προέδρου της Γιουγκοσλαβίας, Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς, σε τρίτη χώρα, προκειμένου να του παραχωρηθεί άσυλο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η ελληνική κυβέρνηση δεν έχει ασχοληθεί με αυτό το θέμα.

κ.ΔΗΜΤΣΑΣ («ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ»-ΜΗΤΣΗ): Κύριε Πρόεδρε, σήμερα είχαμε τη δήλωση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη για το Ελσίνκι. Σας εξέπληξε; Σας εξέπληξε επίσης το τηλεφώνημα του Δημήτρη Αβραμόπουλου και η δήλωση Σουφλιά; Και το Ελσίνκι μήπως ανοίγει νέες προοπτικές και στο εσωτερικό των κομμάτων και στο εσωτερικό της χώρας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οι δηλώσεις αυτές δεν με εκπλήσσουν, διότι πιστεύω ότι είναι ολοφάνερο για κάθε καλοπροαίρετο παρατηρητή, ότι το Ελσίνκι είναι ένα μεγάλο βήμα. Και κάθε καλόπιστος πρέπει να το αναγνωρίζει. Βρίσκω τις δηλώσεις αυτές θετικές.

Τ.ΜΠΕΡΜΠΕΡΑΚΗΣ («ΜΙΛΛΙΕΤ»): Κύριε Πρόεδρε, αν μπορείτε να μας δώσετε το όραμά σας στο τμήμα της συνεργασίας που διαφαίνεται ότι θα αναπτυχθεί πάρα πολύ στο θέμα της οικονομίας μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, διότι ακούγονται πάρα πολλά, διάφορα σχέδια. Αλλά θα ήθελα αν μπορείτε να μας απαπτύξετε την κεντρική σας κατεύθυνση, με το εξής δεδομένο.

Όλο αυτό το παρελθόν είχαμε μεγάλους κολοσσούς από την Τουρκία όπως ο Ομίλος Κοτς, ο Ομίλος Τάρα, που επιζητούσαν οικονομική συνεργασία με την Ελλάδα. Εδώ η ανταπόκριση δεν ήταν του ίδιου μεγέθους. Αν υπάρχει πλέον η κατάλληλη πολιτική ώθηση για να δημιουργηθεί η ποθούμενη και από τις δυο πλευρές οικονομική συνεργασία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ας πάρουμε το παράδειγμα των Βαλκανικών χωρών, για να δούμε τι μπορεί να γίνει. Αυτή τη στιγμή στις Βαλκανικές χώρες είναι πάνω από 3.500 ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται, μικρές και μεγάλες, ιδιωτικές και δημόσιες. Τα πιο γνωστά παραδείγματα είναι οι τηλεπικοινωνίες και τα πετρέλαια. Αυτές οι επιχειρήσεις, ιδιωτικές και δημόσιες, έχουν αναπτύξει οι ίδιες τις πρωτοβουλίες.

Η ελληνική πολιτεία έχει δημιουργήσει κάποιες προϋποθέσεις, δηλαδή ασφάλιση επενδύσεων κλπ. Όμως, η συνεργασία αυτή, η παρουσία εκεί είναι

αποτέλεσμα της δραστηριότητας των ίδιων των ελληνικών επιχειρήσεων. Αυτό είναι το σχήμα που δουλεύει η οικονομία μας. Αυτό είναι το σχήμα που μπορεί να δουλέψει και η οικονομία μας, και έχει αρχίσει να δουλεύει και σε σχέση με την Τουρκία.

Υπάρχουν μικρές επιχειρήσεις, πέντε τουριστικές, στα νησιά, οι οποίες πραγματοποιούν κέρδη, αναπτύσσουν δραστηριότητες με ταξίδια από τα νησιά στην Τουρκία, με το να οργανώνουν εκδρομές κλπ. Ένα πολύ μικρό παράδειγμα. Υπάρχουν άλλες μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες εξάγουν διάφορα προϊόντα στην Τουρκία. Οι εξαγωγές μας είχαν για δύο χρόνια μια ανοδική πορεία. Παρουσιάζουν τελευταία μια στασιμότητα, πιστεύω λόγω αυτής της αβέβαιης κατάστασης, η οποία τώρα τελειώνει.

Υπάρχει ένα μεγάλο πεδίο δράσεων. Γιατί η Τουρκία είναι μια μεγάλη αγορά, η Ελλάδα έχει τεχνογνωσία, η Ελλάδα έχει ικανότητες και μπορεί να αξιοποιήσει αυτή τη δυνατότητα της μεγάλης αγοράς. Αντίστοιχα η Ελλάδα, όπως το έχει δείξει στο παρελθόν, μπορεί να αξιοποιήσει προϊόντα από την Τουρκία, π.χ. φυσικό αέριο το οποίο έρχεται μέσω της Τουρκίας, για να φέρω ένα μελλοντικό παράδειγμα.

Είναι δεδομένο ένα πλαίσιο το οποίο μπορούμε να αξιοποιήσουμε. Και εμείς θέλουμε να το αξιοποιήσουμε. Όσο πιο καλή οικονομική συνεργασία, τόσο περισσότερη και η κοινωνική συνεργασία, και αυτό εμπεδώνει την πολιτική συνεργασία και έτσι την ειρήνη. Δεν έχουμε παρά να δούμε τι έγινε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να σκεφτούμε τι υπήρχε το 1950 και τι υπάρχει σήμερα. Ο δρόμος είναι φανερός που πρέπει να ακολουθήσουμε και αυτό το δρόμο θα τον ακολουθήσουμε.

Τ.ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ («ΒΡΑΔΥΝΗ»): Κύριε Πρωθυπουργέ, ο Τούρκος Πρωθυπουργός, ο Μπουλέντ Ετσεβίτ, μετά το ναι που είπατε και την επιστολή που πήρε από τον κ.Λίππεν, δήλωσε ότι γι' αυτόν δεν άλλαξε τίποτα. Ούτε στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, ούτε στο Κυπριακό. Θα συνεχίσουν την ίδια πολιτική. Τι απαντάτε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς απαντάμε ότι όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όλες οι υποψήφιες χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύονται από τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι υποψήφιες χώρες ιδιαίτερα δεσμεύονται από μια σειρά από αποφάσεις, είναι γνωστές. Είναι η Κοπεγχάγη, είναι το Λουξεμβούργο, είναι το Αμστερνταμ, είναι και η απόφαση του Ελσίνκι.

Ο καθένας μπορεί να δηλώνει για λόγους σκοπιμότητας πολιτικής τη μία ή την άλλη στιγμή "δεν θα λάβουμε αυτό ή εκείνο υπόψη μας", αλλά οι διαδικασίες είναι καθαρές. Όλα όσα έχουν αποτελέσει το πλαίσιο της απόφασης, λαμβάνονται υπόψη. Αλλωστε, δεν είναι ένας μόνο που καθορίζει. Καθορίζουν και οι άλλοι. Και οι άλλοι θέλουν να εφαρμόζονται οι αποφάσεις. Όχι μονάχα η Ελλάδα, και πολλοί άλλοι θέλουν να εφαρμόζονται οι αποφάσεις.

P_QUEEN («A.P.»): Κύριε Πρωθυπουργέ, ήθελα να σας ρωτήσω τώρα που αναφερθήκατε σε μια καινούρια περίοδο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, θα ήθελα να σας ρωτήσω κάτι πολύ συγκεκριμένο. Υπάρχουν διάφορα ανοικτά θέματα, όπως το

θέμα της Χάλκης. Εσείς τι θα θέλατε τώρα από την Τουρκία, όσον αφορά τέτοια θέματα; Κυρίως της Χάλκης;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς πάντα θέλουμε να λύσουμε το θέμα της υφαλοκρηπίδας. Από εκεί και πέρα, πιστεύω ότι στην ομαλή πορεία της ενταξιακής διαδικασίας της Τουρκίας δεν πρόκειται να ανακύψουν άλλα προβλήματα. Αλλά εν πάση περιπτώσει, αυτό θα το δούμε. Αυτή τη στιγμή ενώ έχουμε μια συγκεκριμένη άποψη για το πως θα προχωρήσουμε, πιστεύω ότι είναι αρκετά πρόωρο να θελήσουμε να συζητήσουμε πάνω σε λεπτομέρειες, διαδικασίες, έχουμε καιρό.

Έχουμε αρκετό καιρό μπροστά μας. Το 2004 είναι το ορόσημο που οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να έχουν προχωρήσει σημαντικά ή καταλήξει, για να διαγράψουμε ένα δρόμο που θα δίνει θετικά αποτελέσματα. Οποιος βιάζεται σκοντάφτει, λέει μια ελληνική παροιμία. Και δεν έχουμε κανένα λόγο να βιαστούμε.

Δ.ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ ("ANTENNA"): Κύριε Πρόεδρε, επί τέσσερα χρόνια, από την πρώτη στιγμή που πήρατε την κυβέρνηση είχατε ένα κομμάτι της Κοινοβουλευτικής σας Ομάδας που σας ασκούσε κριτική, σχεδόν στα περισσότερα, και μάλιστα στο όνομα του Ανδρέα Παπανδρέου.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Συμβαίνει αυτό στα κόμματα κ.Καμπουράκη. Είμαστε δημοκρατικό κόμμα.

Δ.ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ ("ANTENNA"): Με δεδομένο ότι έχετε νέα τετραετία, θεωρείτε ότι η ύπαρξη αυτών των ανθρώπων στη νέα Βουλή...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας ευχαριστώ που προδικάζετε το αποτέλεσμα. Ετσι θα είναι.

Δ.ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ ("ANTENNA"): Εστω, δεν ξέρω. Η ύπαρξή τους στη νέα Βουλή αφορά μόνο τους ψηφοφόρους ή αφορά και εσάς στην αρχική σας απόφαση; Με βάση το δεδομένο ότι πάντα, όταν έρχονται καινούριες εκλογές, μπαίνουν και ζητήματα ανανέωσης. Και κάποιοι από αυτούς είναι και πολλά χρόνια ήδη βουλευτές, από τον καιρό του Ανδρέα Παπανδρέου.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν συμφωνώ καθόλου -μου επιτρέπετε την έκφραση- στην υπόδειξή σας ότι διά της αστυνομικής οδού εγώ θα εξαφανίσω άλλες απόψεις. Κάθε άλλο μάλιστα. Στο ΠΑΣΟΚ είναι καλό να υπάρχουν άλλες απόψεις. Ανανέωση, βεβαίως, θα γίνει. Πρέπει να υπάρχει πάντα ανανέωση. Αλλά οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ δεν καλύπτουν τις 300 ή 350 θέσεις υποψηφίων. Υπάρχει πολύ περιθώριο για ανανέωση.

κ.ΜΑΖΙΡ («Α.Φ.Ρ»): -Μία-ερώτηση για-τη-Γιουγκοσλαβία:-Η-ελληνική θέση, απ' ό,τι γνωρίζω, είναι ότι η ανοικοδόμηση θα πρέπει να είναι εις όφελος όλων των χωρών της περιοχής. Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι μέχρι τώρα, δηλαδή όσο υπάρχει ακόμα ο Μιλόσεβιτς στην εξουσία, θα πρέπει αυτή η ανοικοδόμηση να έχει σχέση μόνο με την αντιπολίτευση. Εσείς ποιά πολιτική εφαρμόζετε;

Θα ήθελα επίσης να ξέρω και κάτι άλλο. Έλληνες πολιτικοί πηγαίνουν στη Γιουγκοσλαβία να συναντηθούν με τον κ.Μιλόσεβιτς. Εσείς θα τον συναντούσατε των κ.Μιλόσεβιτς και υπό ποιές συνθήκες;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εξωτερική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζεται από κοινού μέσα από διαδικασίες

οργάνων, η Ελλάδα ακολουθεί τις αποφάσεις αυτών των οργάνων. Εμείς στα όργανα αυτά και στο Συμβούλιο Κορυφής επίσης που έγινε στο Ελσίνκι, υποστηρίξαμε την άποψη ότι το εμπάργκο, για παράδειγμα, το οποίο εφαρμόζεται στην περίπτωση της Γιουγκοσλαβίας δεν βοηθάει να λυθούν τα προβλήματα.

Ότι το εμπάργκο ισχυροποιεί το καθεστώς το οποίο υπάρχει σήμερα στη Γιουγκοσλαβία και αν θέλουμε να προωθηθεί η δημοκρατία σε αυτή τη χώρα, πρέπει να έχουμε πιο ανοικτές διαδικασίες.

Οι Έλληνες πολιτικοί είναι ελεύθεροι να ταξιδεύουν, πολύ σωστά έτσι, και εγώ δεν προβλέπω να ταξιδέψω προς το παρόν ή δεν προβλέπω να ταξιδέψω, στη Γιουγκοσλαβία.

Γ.ΚΑΡΕΛΙΑΣ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ"): Κύριε Πρόεδρε, επειδή πλησιάζουν οι εκλογές, θέλω να επαναφέρω ένα ερώτημα στο οποίο νομίζω δεν απαντήσατε ικανοποιητικά. Το γεγονός ότι προβεβλημένα στελέχη άλλων πολιτικών χώρων, πέραν του ΠΑΣΟΚ (αναφέρθηκαν εδώ και ονόματα, όπως ο κ.Σουφλιάς και άλλοι), υποστήριξαν την απόφαση του Ελσίνκι και ορισμένοι επαίνεσαν την απόφασή σας αυτή, συνδυάζεται με αυτό που ακούμε και διαβάζουμε, δηλαδή τη διεύρυνση του ΠΑΣΟΚ προς τα δεξιά του και τα αριστερά του; Έχετε να μας πείτε κάτι επ' αυτού;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πιστεύω ότι οι δηλώσεις όποιων στελεχών άλλων κομμάτων έγιναν για το συγκεκριμένο θέμα, αφορούν το συγκεκριμένο θέμα και δεν εκφράζουν μία γενικότερη πολιτική τοποθέτηση. Και πάνω σ' αυτή τη συγκεκριμένη τοποθέτηση πήρα θέση.

Από εκεί και πέρα, όσον αφορά το θέμα των συνεργασιών που θίξατε, υπάρχει μία πάγια αρχή και πρακτική στο ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ επιδιώκει συνεργασίες με όλα τα πολιτικά στελέχη που βρίσκονται εκτός της δικής του παράταξης, εφ' όσον αποδέχονται το πρόγραμμά του και τις κατευθύνσεις του.

Και στις προηγούμενες εκλογές και στις προ- προηγούμενες εκλογές, εντάξαμε τέτοια στελέχη στα δικά μας ψηφοδέλτια. Συνεργαστήκαμε με τέτοια στελέχη, άσχετα από τη Βουλή και εκτός Βουλής, για να αντιμετωπίσουμε διάφορα προβλήματα. Αυτή την πολιτική θα εφαρμόσουμε και αυτή τη φορά.

κ.HERMAN: Η κυβέρνηση σκέφτεται μια πλήρη ανατίμηση της δραχμής από την κεντρική ισοτιμία 353 στην παρούσα τιμή αγοράς; Η μόνη λύση που δεν θα είχε σχέση με τον πληθωρισμό, δηλαδή η λύση συνδυασμένης υποτίμησης δηλαδή και ανατίμησης; Ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πιστεύω ότι το εξήγησα, απαντώντας στην πρώτη ερώτηση ότι εμείς, αυτή τη στιγμή, εξετάζουμε την ανατίμηση της δραχμής. Βρισκόμαστε σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις άλλες χώρες-μέλη της ΟΝΕ και οι συνεννοήσεις αυτές θα ολοκληρωθούν στο διάστημα μετά τις γιορτές, το Γενάρη. Τότε θα πάρουμε τις αποφάσεις μας.

Π.ΛΑΜΨΙΑΣ ("ΤΟ ΒΗΜΑ"): Κύριε Πρόεδρε θέλω να ρωτήσω, αν με τη λήξη της συζήτησης του προϋπολογισμού ή λίγο αργότερα, επειδή τελειώνουν οι εκκρεμότητες

της κοινοβουλευτικής περιόδου, θα καλέσετε τους αρχηγούς της αντιπολίτευσης, τους πολιτικούς αρχηγούς, για συζήτηση με δική σας πρωτοβουλία, για το θέμα της εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν προβλέπω αυτή τη στιγμή να καλέσω τους αρχηγούς των άλλων κομμάτων για να συζητήσω μαζί τους το θέμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Τα πολιτικά κόμματα είτε έχουν πάρει θέση, π.χ. ο Συνασπισμός υποστηρίζει τον κ.Κύρκο, είτε έχουν πάρει θέση, αλλά δηλώνουν ότι δεν έχουν πάρει θέση, όπως η Νέα Δημοκρατία, η οποία επανειλημμένα έχει πει ότι το θέμα δεν είναι η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά το θέμα είναι η εμπιστοσύνη προς την κυβέρνηση και η παραμονή στην κυβέρνηση.

Και έχει επίσης δηλώσει ότι επιτέλους θα διευκρινίσει τί εννοεί μέσα στο Γενάρη. Εμείς έχουμε καλέσει επανειλημμένα τη Νέα Δημοκρατία, γιατί αυτό απαιτεί η πολιτική σταθερότητα στον τόπο, απαιτεί διαφανείς διαδικασίες, να πάψει αυτό το δήθεν ναι, θα δουν και να πει ευθαρσώς τη γνώμη της. Να αναλάβει τις ευθύνες της.

Εγώ θέλω να τονίσω ότι το συμφέρον του τόπου απαιτεί να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία ένταξης στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Εμείς θα υποβάλουμε την αίτηση το Μάρτη. Οι απαραίτητες διαδικασίες απαιτούν τρεις τουλάχιστον μήνες. Το θέμα θα είναι ώριμο για απόφαση στο Συμβούλιο Κορυφής του Ιουνίου.

Και σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα μέχρι τον Ιούνιο, οι οποιεσδήποτε πολιτικές εξελίξεις, όπως για παράδειγμα εκλογές, δεν εξυπηρετούν τη χώρα. Διότι κατά το διάστημα αυτό χρειάζεται στενή παρακολούθηση, χρειάζεται συζήτηση, χρειάζεται προσοχή στις οικονομικές εξελίξεις, χρειάζεται παρέμβαση, εάν υπάρχουν κάποια προβλήματα.

Αυτά δεν μπορούν να γίνουν μέσα σε μία προεκλογική περίοδο αποτελεσματικά και γι' αυτό δεν είναι ενδεδειγμένη λύση οι εκλογές. Εμείς επίσης έχουμε δηλώσει το '96, ότι άποψή μας είναι ότι πρέπει να εξαντλούνται οι τετραετίες, να εφαρμόζεται το Σύνταγμα, να εμπεδώσουμε την πεποίθηση ότι κάθε Βουλή εξαντλεί το περιθώριο χρόνου το οποίο καθορίζει ο συνταγματικός νόμος, εκτός αν υπάρχει κανένα έκτακτο γεγονός ή αλλαγή δεδομένων. Όπως το '96 ο θάνατος του Ανδρέα Παπανδρέου και ίσως γι' αυτό η αμφιβολία αν έχει η νέα κυβέρνηση εντολή. Δεν υπάρχει κανείς λόγος για πρόωρες εκλογές.

Επίσης πιστεύω ότι η εκλογή-του-Προέδρου-της-Δημοκρατίας σύμφωνα με το πνεύμα του Συντάγματος, είναι μία διαδικασία όπου εκφράζεται η ενότητα του πολιτικού κόσμου, η ενότητα του έθνους. Δεν πρέπει να γίνεται αντικείμενο κομματικών αντιπαλοτήτων και βεβαίως δεν πρέπει να είναι παρονομαστής όλης αυτής της διαδικασίας το μας αρέσει η κυβέρνηση ή όχι.

Διότι δεν κρίνεται αυτό το θέμα. Κρίνεται ποιός είναι ο κατάλληλος. Και ξέρετε όλοι, η τεράστια πλειοψηφία του ελληνικού λαού -η δημοτικότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας του κ.Στεφανόπουλου αγγίζει το 80% περίπου- θέλει τον κ.Στεφανόπουλο. Πού έχει το πρόβλημα η Νέα Δημοκρατία; Πιστεύω ότι με ευθύνη

της Νέας Δημοκρατίας, επειδή όλα αυτά τα αυτονόητα δεν θέλει να τα δει, θα προχωρήσουμε το Μάρτη σε εκλογές.

Η επιδίωξή μας όμως είναι, να αποφευχθούν αυτές οι εκλογές, να έχει η Ελλάδα Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον κ.Στεφανόπουλο και να ολοκληρώσουμε ομαλά τις διαδικασίες ένταξης στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

κ.ΨΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, πριν από τη Σύνοδο Κορυφής στο Ελσίνκι, η ελληνική πλευρά έλεγε επανειλημμένα ότι θα ήθελε να δει μία ένδειξη καλής θέλησης από την Τουρκία. Τώρα που η Ελλάδα έκανε μία επένδυση, ένα πρώτο βήμα, ποιά πράξη της Τουρκίας θα αποτελούσε την καλύτερη για εσάς ένδειξη καλής θέλησης και σε τί χρονικό διάστημα θα την περιμένατε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όταν πριν από το Ελσίνκι αναφερόμασταν σε μία ένδειξη καλής θέλησης από την Τουρκία, αναφερόμασταν σε δηλώσεις, πράξεις, οι οποίες θα καθιστούσαν περιττές ορισμένες από τις ρυθμίσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Ελσίνκι. Π.χ. την αναγνώριση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης ως του αρμοδίου οργάνου για να επιλύει τα προβλήματα στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, όπως τα βλέπει η Ελλάδα ή η Τουρκία.

Αυτό δεν έγινε. Γι' αυτό και οι ρυθμίσεις στο Ελσίνκι. Πιστεύω οι ρυθμίσεις αυτές έχουν καθορίσει ένα σταθερό πλαίσιο και η αναμενόμενη ένδειξη καλής θέλησης τώρα είναι η εφαρμογή αυτών που συμφωνήθηκαν, να προχωρήσει και η Τουρκία στο πλαίσιο αυτό το οποίο έχει καθοριστεί.

Η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου, η εφαρμογή των δεσμεύσεων, υποχρεώσεων, κατευθύνσεων που προκύπτουν από τα κείμενα αυτά. Αυτά είναι αρκετά, σημαντικά και θα βοηθήσουν κατά πολύ τη συνεργασία.

Γ.ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ («ALPHA»): Κύριε Πρόεδρε, ποτέ στο παρελθόν η εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας δεν έγινε ουσιαστικά με συναίνεση. Σας θυμίζω και την εκλογή την πρώτη φορά του Κωνσταντίνου Καραμανλή και βεβαίως την εκλογή του Χρήστου Σαρτζετάκη και όσα προηγήθηκαν. Αυτός δεν είναι ένας επιπλέον λόγος να έρθετε σε συνεννόηση με τους πολιτικούς αρχηγούς, κάτι που προηγουμένως μόλις απορρίψατε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το απέρριψα κ.Ευσταθίου, γιατί έχουν ήδη δηλώσει. Και όσον αφορά τη Νέα Δημοκρατία, η Νέα Δημοκρατία επίσης έχει δηλώσει και κατά τρόπο σαφέστατο, με ~~διάφορες τοποθετήσεις γύρω από τις εξελίξεις, το τί πρόκειται να πράξει.~~ Το αν δεν το έχει επισημοποιήσει, είναι άλλο θέμα.

Εγώ θα έλεγα, κ.Ευσταθίου, επιπρόσθετα το εξής: Το ότι στο παρελθόν υπήρχαν τριβές, δεν σημαίνει ότι στο μέλλον δεν πρέπει να ενεργήσουμε σύμφωνα μ' αυτό το οποίο θέλει ο καταστατικός μας χάρτης. Ο κ.Στεφανόπουλος δεν εκλέχτηκε μετά από εκλογές. Ο κ.Στεφανόπουλος εκλέχτηκε από τη Βουλή, μην το ξεχνάμε.

Και ο κ.Σαρτζετάκης δεν εκλέχτηκε μετά από εκλογές. Εκλέχτηκε από τη Βουλή. Αυτό πρέπει να κοιτάζουμε, να εκλεγεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας από τη

Βουλή, ως ένδειξη ενότητας των πολιτικών δυνάμεων και του έθνους. Πιστεύω είναι σημαντικό.

Στο προηγούμενο, αν μου επιτρέπεται, θέλω να κάνω μία προσθήκη. Η προσθήκη αυτή αφορά το εξής: Το ΠΑΣΟΚ, όπως ξέρετε, έχει εισηγηθεί την αναθεώρηση του Συντάγματος και εισηγήθηκε την αναθεώρηση των διατάξεων του Συντάγματος, που προβλέπουν την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Υποστηρίξαμε στη Βουλή ότι δεν είναι λογικό γι' αυτό το θέμα να γίνονται εκλογές. Και πρέπει να βρεθεί ένας άλλος τρόπος. Όταν το είπαμε αυτό, ακολούθησε μία ομοβροντία δηλώσεων, από πλευράς των στελεχών της Νέας Δημοκρατίας, "μα, τί είναι αυτά που λέτε, εκλογές στο παρελθόν δεν γίνανε και γιατί θέλετε να καταργήσετε αυτή τη διάταξη η οποία δεν ενεργοποιήθηκε ποτέ" κ.ο.κ.

Και κατά κάποιο τρόπο, εμείς είμαστε οι οποίοι λέγαμε ότι δεν χρειάζονται οι εκλογές όταν μπορεί η Βουλή να εκλέγει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Όλα αυτά ξεχάστηκαν από τη Νέα Δημοκρατία τώρα, η οποία μιλάει για εκλογές. Καλή είναι και λίγη συνέπεια στις πολιτικές τοποθετήσεις.

κ. LIDERMAYER: Κύριε Πρόεδρε, ο στόχος του ΕΥΡΩ, σίγουρα που θα επιτύχει η Ελλάδα, είναι μεγάλη επιτυχία. Το ερώτημα όμως είναι μετά, τι θα γίνει. Δηλαδή ξέρω ότι εσείς και η κυβέρνηση είσαστε αισιόδοξοι για μία, θα έλεγα, οικονομική άνοδο. Υπάρχει, όμως, ένα μεγάλο και ρεαλιστικό σενάριο το οποίο λέει το αντίθετο. Λέει ότι η Ελλάδα στη ζώνη του ΕΥΡΩ θα έχει επιπτώσεις, όπως φερ' ειπείν οικονομική δύσκολη κατάσταση, ευρωπαϊκές εταιρείες και άλλες θα μπουν πιο εύκολα στην αγορά, θα υπάρξει μια σημαντική άνοδος της ανεργίας, επίσης μια πτώση της αγοραστικής δύναμης του μέσου Έλληνα. Δηλαδή, σε γενικές γραμμές, προβλέπεται μια δυσσάρεσκεια του λαού, λόγω εκείνων των εν λόγω καταστάσεων.

Εάν εσείς, κ. Πρωθυπουργέ, θα είστε και πάλι ο κυβερνήτης μετά από τις εκλογές, με ποιό τρόπο θα αντιμετωπίσετε εκείνο το ρεαλιστικό σενάριο; Σας ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν συμμερίζομαι καθόλου την απαισιόδοξη άποψη ότι μετά την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ, θα πάνε τα πράγματα χειρότερα.

Πρώτα από όλα θέλω να θυμίσω σε όλους, ότι στη διαπραγματεύση στη Σύνοδο Κορυφής του Βερολίνου, η Ελλάδα πέτυχε πόρους για το αναπτυξιακό της πρόγραμμα και για τη γεωργία, οι οποίοι όσον αφορά τη γεωργία είναι εννέα τρισεκατομμύρια δραχμές περίπου, ιδιωτικοί και δημόσιοι, όσον αφορά δε τα έργα υποδομής και τις διάφορες δράσεις, είναι γύρω στα 15 τρισεκατομμύρια δραχμές.

Υπάρχουν λοιπόν πόροι και υπάρχουν πάρα πολλοί πόροι. Και υπάρχουν πόροι σε βαθμό, που δεν είχε ποτέ αυτή η χώρα, για αναπτυξιακές δράσεις, αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, παρεμβάσεις, ώστε να ισχυροποιήσουμε την οικονομία και να την εκσυγχρονίσουμε.

Και δεν είναι μόνο αυτό. Αναφέρω τους Ολυμπιακούς Αγώνες που είναι επίσης ένα κίνητρο ή ένας μοχλός ανάπτυξης και αναφέρω και τις διαρθρωτικές αλλαγές, οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Η πιο θεαματική διαρθρωτική αλλαγή, είναι

η κατάργηση του μονοπωλίου της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και η διαμόρφωση μιας νέας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Δεν έχει παρά να πάει κανείς στην Κρήτη -για να φέρω ένα μικρό παράδειγμα- στην Ιεράπετρα και στη Σητεία, να δει ότι εκεί έχουν εγκατασταθεί επιχειρήσεις εκμετάλλευσης της αιολικής ενέργειας, επειδή σε ένα νόμο τον οποίο ψήφισε η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ πριν μερικά χρόνια, δόθηκε η δυνατότητα και σε ιδιώτες να δραστηριοποιούνται σε αυτή την κατεύθυνση. Και η απελευθέρωση αυτής της αγοράς, ενεργεί ως μοχλός ανάπτυξης.

Ανταγωνισμός από ξένες επιχειρήσεις; Μα, υπάρχει και σήμερα. Δεν πρόκειται να αλλάξουν ριζικά τα δεδομένα. Οσοι μπορούσαν να έρθουν τώρα, μπορούν να έρθουν αύριο. Βεβαίως και η Ελλάδα -όπως συμβαίνει και με τις άλλες χώρες- διαπλέκεται όλο και περισσότερο με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες και ευρωπαϊκές οικονομίες, αυτό δημιουργεί νέες συνθήκες, αλλά πιστεύω ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν δείξει ότι μπορούν να αντιδράσουν με συνεργασίες, με τεχνολογικές πρωτοβουλίες, με επιτυχία.

Υπάρχει στην Ελλάδα εδώ μια άποψη ότι "μόνο εμείς η οικογένεια να έχουμε την επιχείρηση στα χέρια μας, αυτό είναι το σωστό και τίποτε άλλο". Τέτοιες επιχειρήσεις δεν έχουν δυνατότητα επιβίωσης στο μέλλον. Σιγά-σιγά πρέπει να γίνονται όλο και πιο αποτελεσματικές, επιχειρήσεις με περισσότερα κεφάλαια, περισσότερες τεχνολογικές γνώσεις. Η ένταξη στην ΟΝΕ θα βοηθήσει αυτό τον στόχο και θα βοηθήσει την ελληνική οικονομία.

Η ανεργία; Δεν βλέπω γιατί η ανεργία θα αυξηθεί. Εχουμε καταφέρει από το 1996 και μετά, μέχρι σήμερα, να κρατήσουμε την ανεργία σε χαμηλό επίπεδο που ήταν το '93. Το '93 πήγε η ανεργία από το 3% και κάτω, στο 10%. Και έκτοτε, τα 3 χρόνια δεν έχει αυξηθεί, παρά 1% και κάτω.

Εχουμε αυξήσει τις θέσεις απασχόλησης -και θέλω να το τονίσω αυτό- με ρυθμό υψηλότερο από όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. 1,3% είναι η αύξηση των θέσεων απασχόλησης τα τρία τελευταία χρόνια, ενώ ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 0,4%.

Η ανεργία βέβαια είναι πρόβλημα στη χώρα. Δεν το αρνούμαι. Αλλά δεν πρέπει να το κάνουμε μπαμπούλα, λέγοντας ότι θα γίνουν όλα τα πράγματα χειρότερα με τους πόρους που έχουμε, με τις δράσεις που θ' αναπτύξουμε, μπορούμε να την καταπολεμήσουμε αποτελεσματικά. Και για πρώτη φορά εφαρμόζονται σε τέτοια έκταση ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, όχι μονάχα πρόνοια, επίδομα ανεργίας, αλλά εκπαίδευση, κατάρτιση.

Και τέλος όσον αφορά την πτώση της αγοραστικής δύναμης. Δεν βλέπω πώς θα γίνει αυτό. Διότι εμείς τα τελευταία χρόνια έχουμε αυξήσει την αγοραστική δύναμη του Έλληνα, κατά 2%-3% και όταν πέσουν τα επιτόκια αυξάνουν οι επιχειρήσεις τις δραστηριότητές τους. Υπάρχουν όλες αυτές οι επενδύσεις, υπάρχει η ζήτηση για εργασία. Γιατί θα υπάρχει πτώση της αγοραστικής δύναμης; Αυτό γίνεται μόνο σε κατάσταση ύφεσης.

Η Ελλάδα αυτή τη στιγμή έχει από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί θα βρεθεί ξαφνικά σε ύφεση; Καμία από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόλις μπήκε στην ΟΝΕ δεν περιήλθε από αναπτυξιακούς σταθερούς ρυθμούς σε ύφεση. Γιατί εμείς θα είμαστε η εξαίρεση;

Λοιπόν, δεν συμερίζομαι την άποψη, μπορεί να είμαστε αισιόδοξοι. Και βεβαίως χρειάζεται προσοχή, χρειάζεται προσπάθεια, χρειάζεται σύνεση, χρειάζονται βήματα προσεκτικά, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι οι προοπτικές δεν είναι καλές. Οι προοπτικές είναι καλές, οι προοπτικές είναι πολύ καλές.

Τ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ («ALTER-5»): Κύριε Πρόεδρε, εκφράσατε πριν από λίγο την ανησυχία σας, λόγω της αστάθμητης αύξησης της τιμής του πετρελαίου σε σχέση με τον πληθωρισμό. Με δεδομένο ότι είναι πολύ πιθανό να έχουμε και εκλογική αναμέτρηση στις 26 Μαρτίου, αν δεν εκλεγεί από την παρούσα Βουλή Πρόεδρος της Δημοκρατίας, θεωρείτε ότι υπάρχει περίπτωση να ζητήσουμε την είσοδό μας στην ΟΝΕ με πολιτικά και όχι με οικονομικά κριτήρια, αν κάτι δεν πάει καλά στον πληθωρισμό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εχουμε πει δεκάδες φορές, αν όχι εκατοντάδες, ότι θα μπορούμε στην ΟΝΕ με το σπαθί μας. Θα μπορούμε με τις οικονομικές μας επιδόσεις. Δεν χρειάζεται καμία πολιτική διαπραγμάτευση, δεν είναι σκόπιμη η πολιτική διαπραγμάτευση και δεν πρόκειται να γίνει πολιτική διαπραγμάτευση.

Το κριτήριο του πληθωρισμού θα κριθεί με τις επιδόσεις μας μέχρι το Μάρτη. Τέλος Φεβρουαρίου, πρώτες μέρες του Μαρτίου θα έχουμε όλα τα στοιχεία για την οικονομία το 1999, θα έχουμε και το στοιχείο του πληθωρισμού μέχρι και τον Φλεβάρη και θα υποβάλουμε την αίτησή μας.

Και θέλω, επειδή με ρωτήσατε, να επισημάνω το εξής: Ο πληθωρισμός το Νοέμβρη κινείται στο 2,6% κι αυτό οφείλεται στην αύξηση της τιμής του πετρελαίου. Η επιτάχυνση αυτή του πληθωρισμού δημιουργεί, ίσως, την εντύπωση ότι τα πράγματα πάνε λάθος.

Όπως ξέρετε, οι στατιστικολόγοι διαχωρίζουν το λεγόμενο δομικό πληθωρισμό από το συγκυριακό πληθωρισμό. Συγκυριακός είναι ο πληθωρισμός στη χώρα μας που καθορίζεται από το πετρέλαιο βέβαια, αλλά και από τα φρούτα και τα λαχανικά, που έχουμε την ευτυχία να τρώμε σε μεγάλη ποσότητα.

Η ντομάτα λοιπόν σε εμάς παίζει μεγάλο ρόλο, αλλά την πτώση του πληθωρισμού, εάν η διαδικασία είναι θετικά εξελικτική, μπορεί να την κρίνει κανείς με βάση το δομικό πληθωρισμό, δηλαδή αφαιρώντας το πετρέλαιο και τα λαχανικά.

Τον Ιανουάριο του 1997 ο τρέχων πληθωρισμός ήταν 6,8%, ο δομικός 6,9%, δηλαδή ο δομικός υψηλότερος του τρέχοντος. Το Νοέμβριο του 1999 ο τρέχων πληθωρισμός είναι 2,6%, ο δομικός 1,8%. Αυτό δείχνει ότι ο πληθωρισμός πράγματι πέφτει. Ο πληθωρισμός μειώνεται. Ελπίζω η παραγωγή φρούτων να μας βοηθήσει μέχρι το Μάρτη και οι τιμές του πετρελαίου.

Αλλά θέλω επίσης να θυμίσω ότι για την ένταξη στην ΟΝΕ λαμβάνεται υπόψη ο λεγόμενος εναρμονισμένος δείκτης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ένα δικό της δείκτη για τον πληθωρισμό, ο οποίος καθορίζεται από ορισμένα στοιχεία που είναι διαφορετικά στην Ελλάδα, δηλαδή δεν δίνει τόση σημασία στα φρούτα και στα λαχανικά για παράδειγμα. Ο εναρμονισμένος δείκτης για τη χώρα μας είναι αρκετά χαμηλότερος από το 2,6%.

Επίσης θέλω να επισημάνω ότι σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίες καθορίζουν με το δικό τους ρυθμό πληθωρισμού το κριτήριο, υπάρχει αύξηση του πληθωρισμού και ως εκ τούτου η θέση μας είναι ευνοϊκότερη.

Πιστεύω ότι κι αυτό το δύσκολο κριτήριο θα το πετύχουμε και θα μπορούμε με το σπαθί μας στην ΟΝΕ.

Κ.ΠΑΡΙΣ ("REUTERS"): Θα ήθελα να σας ρωτήσω, αυτός ο περιστασιακός πληθωρισμός, αυτή η αυξητική τάση, πότε την βλέπετε να σταματάει και σε ποιο επίπεδο; Και σε ένα δεύτερο σημείο, έχουμε ακούσει ότι ...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν ξέρω πότε θα σταματήσει το πετρέλαιο να ανεβαίνει ή να κατεβαίνει, αλλά ελπίζω ότι η πρόοδος, όσον αφορά το δομικό πληθωρισμό και οι συγκυρίες θα είναι τέτοιες, που το Φλεβάρη θα κλείσουμε το χρόνο με τέτοιες προϋποθέσεις, ώστε δεν θα υπάρχει πρόβλημα. Είμαι σχεδόν βέβαιος γι' αυτό. Και το «σχεδόν» το λέω, γιατί δεν πρέπει ποτέ κανείς να είναι απόλυτα βέβαιος.

Κ.ΠΑΡΙΣ ("REUTERS"): Και το άλλο που ήθελα να ρωτήσω είναι ότι σχεδιάζει η Κυβέρνηση να υπογράψει μια υπουργική απόφαση για τη μερική ιδιωτικοποίηση της Ολυμπιακής, ώστε να προχωρήσει η συνεργασία με την "British Airways"; Πότε βλέπετε να γίνει αυτό, κύριε Πρόεδρε; Ευχαριστώ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτά είναι όλα υπό συζήτηση, δεν έχουν παρθεί αποφάσεις.

Β.ΣΚΟΥΡΗΣ («ΕΘΝΟΣ»- «ΗΜΕΡΗΣΙΑ»): Κύριε Πρόεδρε, λίγο να ξεφύγουμε από την ευφορία του Ελσίνκι που πιθανόν θα επιτείνεται από τα γκάλοπ...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με συγχωρείτε, επειδή το λέτε "ευφορία του Ελσίνκι" κ.Σκουρή, καμία ευφορία από το Ελσίνκι. Όπως άκουσα από πολλούς θριαμβολογίες, και θα ήθελα να δω που και από ποιον ειπώθηκαν αυτές οι θριαμβολογίες.

Εμείς εξηγήσαμε τι ακριβώς συνέβη, το εξηγήσαμε χωρίς μεγάλα λόγια. Αρνηθήκαμε οποιεσδήποτε εκφράσεις, οι οποίες παρέπεμπαν σε νίκη και ήττα, γιατί δεν θεωρούμε ότι οι εκφράσεις αρμόζουν. Και ούτε θεωρούμε τώρα ότι επειδή επιτύχαμε στο Ελσίνκι ~~τα πράγματα έχουν αλλάξει και πρόκειται.~~ Με συγχωρείτε που σας προλαμβάνω κ.Σκουρή, αλλά η λέξη αυτή, η έκφραση, μου θύμισε και την άλλη έκφραση και με παρακίνησε σε αυτό το σχόλιο.

Δεν θεωρούμε ότι δεν πρέπει να συνεχίσουμε αποφασιστικά τη δουλειά μας. Υπάρχουν και θέματα στην οικονομία, υπάρχουν θέματα στην εξωτερική πολιτική, αλλά υπάρχουν προπαντός και θέματα καθημερινότητας του Έλληνα πολίτη, στα οποία πρέπει να γίνει ακόμη μεγάλη προσπάθεια. Εμείς επικεντρώσαμε την προσοχή μας στην οικονομία και πραγματοποιήσαμε μια σημαντική βελτίωση.

Δώσαμε ιδιαίτερη προσοχή στην εξωτερική πολιτική. Πολλοί αμφέβαλαν. Είπαν ότι «οι εξωτερικές σας σχέσεις δεν είναι καλές, η εξωτερική πολιτική σας δεν είναι αποτελεσματική». Ομως τώρα, μετά από το Κόσοβο και μετά από το Ελσίνκι μπορούμε να αναγνωρίσουμε χωρίς καμία υπερβολή ότι η Ελλάδα είναι ένας σημαντικός παράγοντας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια και έχουμε την δυνατότητα σιγά-σιγά να δούμε και τα άλλα θέματα. Εχουμε ένα σχέδιο για το μέλλον. Εχουμε ένα σχέδιο που αφορά και τα τρία θέματα: ποιότητα ζωής-καθημερινότητα, εξωτερική πολιτική, οικονομία.

Σ.ΣΚΟΥΡΗΣ («ΕΘΝΟΣ» - «ΗΜΕΡΗΣΙΑ»): Να σας ρωτήσω λοιπόν κύριε Πρόεδρε, είστε ικανοποιημένος από την εικόνα της Κυβέρνησης; Ένας Υπουργός σας βρίσκεται στα δικαστήρια με τον Υπερνομάρχη για την εθνική αντίσταση ο οποίος Υπερνομάρχης έχει στο πλευρό του έναν Βουλευτή και ένα μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματός σας, τα πορίσματα για το "FALCON" και τους σεισμούς εκκρεμούν ακόμα παρ' ότι είχατε υποσχεθεί ότι θα υπάρχει άμεση διευθέτηση και γρήγορη απόδοση ευθυνών, το μητρώο αγροτών, διάβαζα προχθές, τώρα θα υπογραφεί, κλπ.

Είστε ικανοποιημένος το τελευταίο διάστημα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οσον αφορά το πρώτο θέμα που θίξατε, αυτό το θέμα είναι προσωπικό θέμα του κ.Γιαννόπουλου. Η τιμή και η υπόληψη του κάθε ατόμου είναι ένα θέμα για το οποίο αποφασίζει ο ίδιος. Και ο κ.Γιαννόπουλος θεώρησε ότι πρέπει να επιδιώξει στα δικαστήρια την αποκατάσταση της τιμής και της υπόληψής του. Το δικαίωμα αυτό το έχει, όπως το έχει ο κάθε Έλληνας πολίτης. Και δεν μπορώ να του το απαγορεύσω.

Οσον αφορά τώρα το θέμα του "FALCON", κ.Σκουρή, πιστεύω ότι η παρατήρηση η οποία γίνεται για καθυστερήσεις είναι μια παρατήρηση η οποία εσκεμμένα αγνοεί διάφορα γεγονότα τα οποία επανειλημμένα έχουμε θέσει υπόψη της ελληνικής κοινής γνώμης.

Το δυστύχημα στο "FALCON" συνέβη στη Ρουμανία. Το διεθνές δίκαιο ορίζει -και η Ελλάδα είναι πάντα υπερασπιστής του διεθνούς δικαίου- ότι την ανάκριση για το "FALCON" την κάνουν οι Ρουμανικές Αρχές. Αυτές καθορίζουν τι ερευνάται, πώς ερευνάται, σε ποιους ρυθμούς ερευνάται.

Εμείς προτείναμε και έγιναν αποδεκτά δύο πράγματα. Το πρώτο, να υπάρχουν Έλληνες παρατηρητές. Και το δεύτερο, ότι δεν θα πρέπει να γίνουν οι έρευνες, οι εξετάσεις, οι εξετάσεις στο μαύρο κουτί για παράδειγμα, μόνο από τις εκεί Αρχές, αλλά και από άλλες αρχές, οι οποίες είναι, κατά κοινή ομολογία της διεθνούς κοινής γνώμης, απόλυτα κατάλληλες να κρίνουν: Τα Γερμανικά Ινστιτούτα, τα Αμερικανικά Ινστιτούτα, ζητήσαμε επίσης και Αμερικανούς παρατηρητές.

Αφού τα κάναμε όλα αυτά, επιμένουμε στη ρουμανική πλευρά ότι θα πρέπει να τελειώσει το δυνατόν ταχύτερα την έρευνα, διότι περισσότερο από τον καθένα ενδιαφέρει εμένα προσωπικά η απάντηση σε αυτό το πρόβλημα. Και δεν δίνω σε κανέναν το δικαίωμα να αφήσει έστω και την ελάχιστη υποψία ότι ενδιαφερόμαστε για καθυστερήσεις. Και δεν έχει κανένας το δικαίωμα χωρίς κανένα στοιχείο να λέει κάτι τέτοιο.

Οι ρουμανικές Αρχές μας έχουν γνωστοποιήσει ότι οι διαδικασίες αυτές προχωρούν και έχουν στείλει τώρα τα μηχανήματα στη Γαλλία για να υπάρξει έλεγχος των μηχανημάτων. Αυτή είναι η απάντησή μου και πιστεύω ότι κάθε παρατηρητής, ο οποίος βλέπει τα πράγματα με ήρεμο τρόπο και καλόπιστο δεν μπορεί να διαφωνήσει σε αυτό που κάναμε για να εξασφαλίσουμε πλήρη αντικειμενικότητα και καμία απολύτως αμφιβολία.

Όσον αφορά τους σεισμούς, θα θυμόσαστε ότι υπάρχουν πολλές περιπτώσεις. Οτι υπάρχουν περιπτώσεις των ετών '67, '70 και ότι οι φάκελοι οι οποίοι υπήρχαν στα αρμόδια Πολεοδομικά Γραφεία είναι φάκελοι οι οποίοι δεν ήταν πλήρεις. Εμείς κάναμε ό,τι έπρεπε να κάνουμε, να συγκεντρώσουμε αυτά τα στοιχεία και να τα διαβιβάσουμε στις Εισαγγελίες. Και πιέζουμε τις δικαστικές Αρχές, ζητάμε από τις δικαστικές αρχές να επισπεύσουν τα πορίσματά τους.

Είπα πριν κ.Σκουρή ότι η καθημερινότητα έχει προβλήματα. Προβλήματα έχουν και όλες αυτές οι διαδικασίες απόδοσης ευθυνών, σε όποιο τομέα. Υπάρχουν στην Ελλάδα πολλές διαδικασίες, πολλές δυνατότητες ενστάσεων για να μπορεί ο καθένας να βρει το δίκαιο του. Υπάρχουν υπηρεσίες οι οποίες αργούν. Αυτή είναι η ελληνική πραγματικότητα.

Και όπως και εσείς θα θέλατε και ο ελληνικός λαός θα ήθελε, και εμείς θέλουμε όποιοι είναι υπεύθυνοι να δώσουν λόγο. Γιατί είναι πάγια αρχή μας οι υπεύθυνοι να δώσουν λόγο. Και για να κλείσω λοιπόν σε σχέση με τον γενικό χαρακτηρισμό σας, υπάρχουν πολλά τα οποία δεν είναι ικανοποιητικά, πράγματι. Αν ήσαν όλα ικανοποιητικά, δεν θα ήμασταν εδώ. Ηρθαμε γιατί πιστεύουμε ότι πρέπει να τα αλλάξουμε. Και τα αλλάζουμε σιγά-σιγά.

Α.ΚΑΡΑΣΣΑΒΑ («CNN»): Οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλάζουν συχνά. Η Ελλάδα θα θέσει βέτο στη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να προστατεύσει οποιαδήποτε δυνητική αλλαγή στη συμφωνία του Ελσίνκι;

Και δεύτερον, κάποια διευκρίνιση. Είπατε ότι η Ελλάδα δεν ανησυχεί με το να δοθεί για τον Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς άσυλο σε μια τρίτη χώρα, δεν ασχολείται με το θέμα αυτό. Αυτό τί σημαίνει; Σημαίνει ότι η Ελλάδα πιστεύει ότι ο Πρόεδρος Μιλόσεβιτς δεν ανήκει αλλού, δεν πρέπει να πάει αλλού, παρά στη Χάγη; Αυτό θέλετε να πείτε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς, όσον αφορά τις επόμενες διαδικασίες της διεύρυνσης που αφορούν πολλές χώρες, (είναι 6 οι χώρες του πρώτου κύματος, 6 χώρες του δεύτερου κύματος και η Τουρκία) θα προβάλουμε τις ενστάσεις εκεί που πρέπει και θα προβάλουμε τις συμφωνίες εκεί που πρέπει. Δεν είναι λογικό από τώρα να προκαθορίσουμε πού και πώς, αν ποτέ -διότι ούτε αυτό το ξέρω- θα υπάρχουν αντιρρήσεις για ορισμένες αποφάσεις.

Η διαδικασία της διεύρυνσης είναι μία ανοιχτή διαδικασία. Ο κάθε υποψήφιος κρίνεται με βάση τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματά του και εμείς κρίνουμε με βάση το συμφέρον το δικό μας και το συμφέρον της Ένωσης.

Όσον αφορά τη θέση μας απέναντι στο καθεστώς της Γιουγκοσλαβίας, την εξέθεσα. Νομίζω ότι πρέπει να λειτουργήσει η δημοκρατία εκεί. Νομίζουμε ότι το εμπάργκο δεν συμβάλλει στην λειτουργία της δημοκρατίας. Αυτή τη θέση υποστηρίξαμε και στη Σύνοδο Κορυφής και όπου συζητείται το θέμα του εμπάργκο.

Ν.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ("ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ"): Κύριε Πρόεδρε είναι γνωστό ότι πέρα από το κείμενο των 15 στο Ελσίνκι, υπάρχει και η επιστολή Λίπνονεν. Στην επιστολή αυτή ο Φιλανδός Πρωθυπουργός εμφανίζεται να διαβεβαιώνει την Αγκυρα ότι η υποψηφιότητά της έχει γίνει αποδεκτή χωρίς όρους, ούτε καν τον όρο που αφορά το χρονοδιάγραμμα του 2004 για την προσφυγή στο δικαστήριο της Χάγης.

Το ερώτημά μου είναι αν η επιστολή αυτή ήταν σε γνώση σας, αν συναινέσατε στην διατύπωσή της και αν τελικά εκτιμάτε ότι είναι ένα κείμενο δεσμευτικό για τους 15, με δεδομένο ότι ο κ.Λίπνονεν είναι και ο προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ.Λίπνονεν έστειλε την επιστολή αυτή ως Πρωθυπουργός της Φιλανδίας. Δεν έστειλε την επιστολή αυτή ως Πρόεδρος του Συμβουλίου. Αυτό φαίνεται σαφέστατα από το γράμμα, τα διακριτικά σημεία της επιστολής. Ο κάθε Πρωθυπουργός μίας χώρας-μέλους μπορεί να εκφράζει απόψεις.

Την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη δεσμεύουν οι αποφάσεις. Αυτή είναι μία πάγια αρχή. Ισχύει σ' αυτή την περίπτωση και ισχύει σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση. Ο κ.Λίπνονεν με ενημέρωσε προφορικά αφού έστειλε την επιστολή και μου έδωσε την επομένη το κείμενο της επιστολής.

NURBA TOUR ("ΧΟΥΡΙΕΤ"): Κύριε Πρωθυπουργέ, θα ήθελα να σας κάνω μια ερώτηση και όχι σαν Έλληνα Πρωθυπουργό αλλά σαν ηγέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σαν ηγέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την Σύνοδο του Ελσίνκι, τί θα συμβουλευάτε τον κ.Κληρίδη να νιώθει απολύτως ασφαλής και να μπορέσει να συνεχίσει να πιέζει για μία φόρμουλα Γερμανίας στην Κύπρο ή θα τον συμβουλευάτε να έρθει σε συμβιβασμό και να βρει μία δίκαιη λύση στο κυπριακό και να συναντηθεί με τον κ.Ντεκτάς;

Η δεύτερη ερώτησή μου. Ως ηγέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πιστεύετε ότι θα είναι εις όφελος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεχθεί μόνο την μία πλευρά, δηλαδή να γίνει δεκτή μόνο η ελληνοκυπριακή πλευρά, πράγμα που θα οδηγήσει σε διαχωρισμό τελικό της νήσου και θα δημιουργήσει περαιτέρω προβλήματα.

Και σαν Έλληνας Πρωθυπουργός, πιστεύετε ότι μια τέτοια εξέλιξη είναι προς όφελος των Ελληνοτουρκικών σχέσεων; Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η επίλυση του πολιτικού προβλήματος στην Κύπρο, του κυπριακού, καθορίζεται από το πολιτικό πλαίσιο που έχουν θέσει οι αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών. Τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Ο κ.Κληρίδης έχει επανειλημμένα δηλώσει ότι αυτές οι αποφάσεις και αυτά τα ψηφίσματα καθορίζουν την στάση του.

Και με αυτό είμαστε απόλυτα σύμφωνοι και αυτό πρέπει να επιδιώξουμε. Τα Ηνωμένα Έθνη έχουν δώσει κατευθύνσεις και σε αυτές τις

κατευθύνσεις πρέπει να σταθούμε. Οσον αφορά το δεύτερο τμήμα του ερωτήματος, η απόφαση του Ελσίνκι πολύ σωστά λέει ότι η επίλυση του πολιτικού προβλήματος θα βοηθήσει τις ενταξιακές διαδικασίες.

Αυτό είναι λίγο ως πολύ αυτονόητο. Το 1995, όταν αποφασίστηκε να αρχίσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κύπρο, η ύπαρξη του πολιτικού προβλήματος ήταν γνωστή για 20 χρόνια. Και ήταν επίσης γνωστό ότι είχαν γίνει επανειλημμένες προσπάθειες και το πρόβλημα αυτό δεν είχε λυθεί μέχρι τότε.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πήρε την απόφασή της, εν γνώσει αυτής της κατάστασης. Εν γνώσει ότι το πολιτικό πρόβλημα μπορεί να μη λυθεί και ότι θα βρεθεί αντιμέτωπη μπροστά στο ερώτημα εάν θα εντάξετε την Κύπρο καίτοι δεν έχει λυθεί το πολιτικό πρόβλημα ή όχι.

Εδωσε τότε την απάντηση ότι θα προχωρήσει σε ενταξιακές διαπραγματεύσεις, παρά την μη λύση του κυπριακού. Αρχισε τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις και στο Ελσίνκι επανεπιβεβαίωσε ότι η λύση του πολιτικού προβλήματος δεν είναι προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου.

Αυτό είναι σαφές και αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί και στη συνέχεια. Από εκεί και πέρα επαναλαμβάνω πάλι, ότι η λύση του κυπριακού συμβάλλει στην ειρήνη και στη συνεργασία. Οτι η λύση του κυπριακού συμβάλλει στο να ξεπεραστούν οι αντιπαλότητες οι οποίες υπάρχουν ανάμεσα στις δύο εθνότητες στο νησί. Οτι πρέπει όλοι να επιδιώκουμε και να προωθούμε το ξεπέραςμα των διαφορών.

Και για να κλείσω, νομίζω ότι το Ελσίνκι είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα σ' αυτή την κατεύθυνση. Από την μια μεριά επιβεβαίωσε τον σημαντικό ρόλο της Ελλάδος στην Νοτιοανατολική Ευρώπη. Είναι αναγνώριση του ρόλου αυτού από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Βασίζονται σε εμάς για να προχωρήσουμε την ειρήνη και τη συνεργασία στην περιοχή.

Από την άλλη μεριά έθεσε σε νέες βάσεις την προσπάθεια για ειρήνη και συνεργασία. Και εμείς αυτές τις νέες βάσεις έχουμε σκοπό να τις εκμεταλλευθούμε. Έχουμε σκοπό να προωθήσουμε όλες τις δυνατότητες, γιατί πιστεύουμε ότι αυτό θα συμβάλλει στην ευημερία και των δύο λαών και στην ανάπτυξη των δύο λαών.

Ίσως αυτά ακούγονται πολύ ωραία φραστικά, γενικά. Θέλω να τονίσω ότι πρώτη φορά εδώ και πάρα-πάρα πολλά χρόνια, βλέπω ρεαλιστικές δυνατότητες, βλέπω ότι αυτό το οποίο αποτελούσε μία ωραία έκφραση, συνεργασία-φιλία-ανάπτυξη, είναι και εφικτό. Ο δρόμος θα είναι δύσκολος. Ο δρόμος θα είναι μακρύς.

Αλλά το αισιόδοξο είναι ότι είναι εφικτό. Οτι δεν πρέπει πια να μας διακατέχει φόβος. Δεν πρέπει πια να μας διακατέχει η αίσθηση ότι βρισκόμαστε απέναντι σε κάτι που είναι αδύνατο να γίνει. Είναι δυνατό και μπορούμε να το πετύχουμε. Ευχαριστώ.